Kašel u dětí

Kašel je příznak, nikoliv onemocnění. Je to obranný mechanizmus, který slouží k očistě dýchacího systému. Pomocí kašle se dýchací cesty zbavují hlenu. Kašel vzniká podrážděním receptorů (mechanicky, chemicky) ve sliznici dýchacích cest.

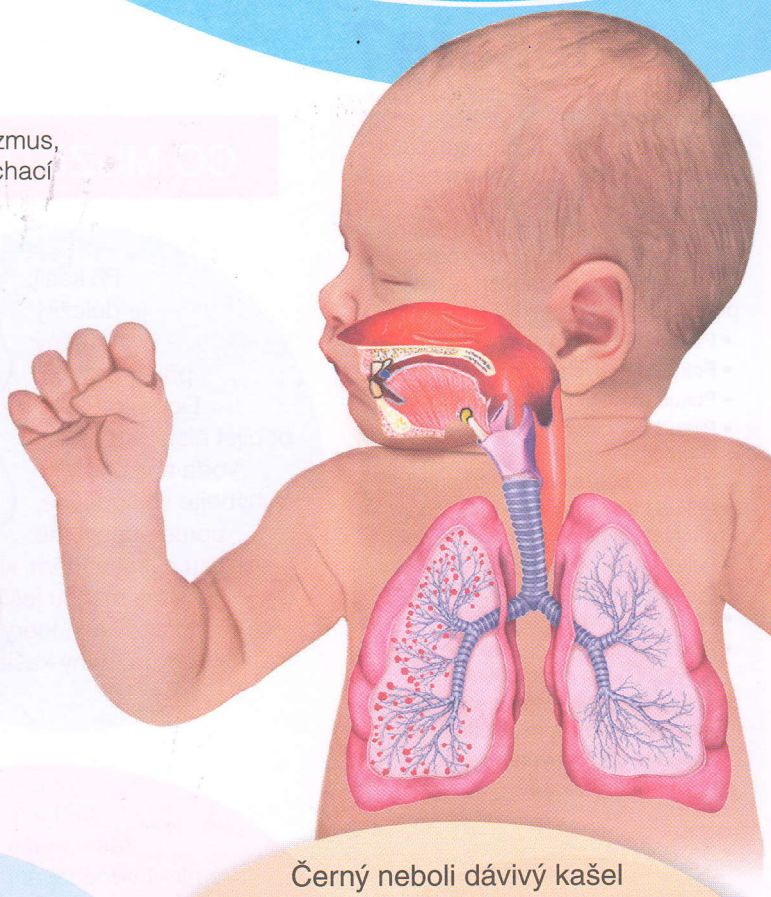

DRUHY KAŠLE

Abychom mohli kašel správně léčit, je důležité určit typ kašle.

Vlhký kašel (produktivní)

Je obvykle vyvolán virovou nebo bakteriální infekcí. V dýchacích cestách ulpívá hustý hlen a dítě „vlhce" odkašlává. Kašel je provázen obtížným dýcháním, vysokou a přetrvávající horečkou, únavou a ztrátou chuti k jídlu, kašel se zhoršuje v noci. Nos může být čistý, ale hlen se udržuje v dýchacích cestách dítěte. Často může být projevem akutního zánětu průdušek, nebo zápalu plic. Většinou vyžaduje návštěvu lékaře a léčbu.

Suchý kašel (neproduktivní)

Je nejčastěji vyvolán virovou infekcí a většinou během 1–2 týdnů odezní. Kašel je dráždivý. Vyvolává ho často zánět nosohltanu v průběhu nachlazení – pokud přetrvává, musí lékař stanovit příčinu kašle.

Štěkavý kašel

Vzniká náhle, bývá vyvolán virem. Jedná se o tzv. subglotickou laryngitidu – zánět hrtanu v části pod hlasivkami. Začíná obvykle v nočních hodinách buď z plného zdraví, nebo při lehké infekci horních dýchacích cest a projeví se typickým štěkavým zvukem. Může mít závažný průběh, a proto vyžaduje návštěvu lékaře, který zhodnotí závažnost stavu dítěte a zahájí vhodnou léčbu.

Černý neboli dávivý kašel

Příčinou je obvykle infekce vyvolaná bakterií zvanou *Bordetella pertussis*. Jedná se o suchý dráždivý a vysilující kašel se záchvaty, které přicházejí po několika minutách. U tohoto kašle se obvykle tvoří menší množství bílého hlenu. Od 9. týdne života jsou děti proti této bakterii povinně očkovány, poslední přeočkování je v 10 letech věku. Nicméně neočkované dítě může být nakažené černým kašlem od nemocného rodinného příslušníka, protože u starších dětí a dospělých černý kašel nemívá závažný průběh a často se neléčí. Pokud záchvatovitý kašel u kojence či malého batolete přetrvává, je třeba vzít dítě ihned k lékaři na vyšetření.

Psychogenní kašel

Jedná se o suchý, nápadně hlučný kašel nebo spíše pokašlávání. Jeho účelem není zbavit se hlenu. Bývá vyvolán stresem (často v prostředí rodiny) a může přetrvávat několik týdnů i měsíců. V noci nebývá. Lze doporučit psychoterapii dítěte a rodiny.

Sípavý kašel

Je vyvolán zúžením průdušek a je typickým projevem zánětlivých změn v dýchacích cestách vyvolaných viry, nebo alergickým zánětem spuštěným inhalačními alergeny. Při každém zakašlání a převážně v průběhu prodlouženého výdechu dítěte je uvnitř těla slyšet zvuk podobný pískání. Pokud se objev na jaře, může být projevem alergie. U dětí v prvníc 2 letech života může být příznakem závažného onemocnění – bronchiolitidy. Pokud se dýchání zhoršuje, měli byste navštívit lékaře, aby stanovil diagnózu a nasadil vhodnou léčbu.

Kdy navštívit lékaře?

Ve většině případů není kašel u dětí závažný, protože odezní sám nebo za pomoci domácích léčebných prostředků a běžných léků. Přesto si zaslouží naši plnou pozornost. V následujících případech je nutné poradit se s lékařem:

- Pokud dítě dýchá zrychleně.
- Pokud dítě dýchá obtížně.
- Pokud má dítě horečku.
- Pokud má dítě nejen kašel, ale k tomu i ucpaný nos, nebo výtok z nosu a potíže se spíše zhoršují.
- Pokud kašel přetrvává při běžném nachlazení déle než 10 až 14 dní.
- Pokud je při nádechu slyšet pískání při běžném dýchání, nebo při kašli.
- Pokud dítě zvrací.
- Pokud je dítě slabé, unavené, nervózní nebo podrážděné.
- Pokud rty, obličej nebo jazyk dítěte při kašli zmodrají, nebo ztmavnou.
- Pokud je dítě dehydratované.
- Pokud dítě plive krev.

CO MŮŽETE UDĚLAT DOMA?

Při kašli je důležitý dostatečný příjem tekutin. Doporučuje se popíjet čistá pramenitá voda a vlažný čaj. Vyhýbejte se sodovce, pomerančovému džusu a limonádám, které jsou kyselé a mohou ještě více podráždit krk, který už je podrážděný kašlem.

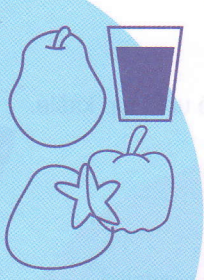

Štěkavý kašel může zmírnit vdechování studeného vzduchu, např. při otevřeném okně, který by dítě mělo dýchat 10–15 minut. V takovém případě je třeba dítě řádně obléknout, aby neprochladlo.

Při zhoršení stavu astmatického dítěte postupujte dle doporučení lékaře.

Dítě bude v noci lépe spát, když po dobu jeho nemoci použijete zvlhčovač vzduchu, který vytváří chladnou páru.

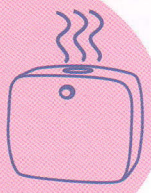

Dítěti nesmíte podávat léky na předpis, které nebyly lékařem určeny přímo pro něj.

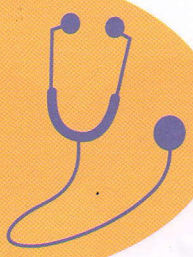

Nejvhodnější lék pro dítě určí lékař. Pokud chcete dítěti sami koupit nějaký lék v lékárně, volte lékové formy přímo určené dětem, například sirup nebo kapky, které mají příjemnou chuť a dítě je lehce spolkne. Děti do 3 let nesmí polykat tablety. Pokud se nelze vyhnout jejich podání, tablety je třeba předem rozdrtit a zamíchat do vhodné potraviny.

Ne všechny léky jsou vhodné pro všechny děti. Platí pravidlo, že suchý kašel tlumí antitusika. Mukolytika napomáhají rozpouštění hlenu, snazšímu odkašlání, a tedy léčbě kašle.

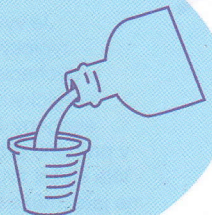

Po dobu nemoci dejte dítěti do postýlky více polštářů, aby mělo hlavu asi o 10 až 15 cm výše než nohy. Menším dětem je lepší podložit nohy postele na straně hlavy.

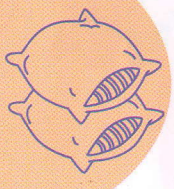

ERDOMED®
erdostein 225mg granule pro perorální suspenzi

LEVOPRONT®
kapky, sirup, tablety | levodropropizin
www.lecimekasel.cz

© ASKLEPIOS MEDICAL ATLAS. All rights reserved.
ids media

Levopront obsahuje levodropropizin. Lék k vnitřnímu užití. Čtěte pečlivě příbalovou informaci.
Erdomed 225 mg granule pro perorální suspenzi obsahuje erdostein. Lék k vnitřnímu užití. Čtěte pečlivě příbalovou informaci.